ۋلتىمىزنىڭ جولىندا . ەرجۈرەك قۇربانلار شەجىرەسى

ۋاڭ پېڭشۇن: ساقشىنىڭ ادال رۇحىن ىستىق قانىمەن سومدادى

شىنجاڭ ئەسكەرلىرىنىڭ شي ـ انىنان بەرگەن حابارى (ئىتلىشى لي جاۋ). "ەكىنشى ئايىم جاپون شاپقىنشىلارىنا قارشى سوعىس كەزىندە جاسىرىن قىزمەتكەر بولغان، 1943 ـ جىلى گومىنداڭ كەرتارتپاشىلارى جاعىنان زىيانكەستىككە ۇشىراعان؛ ۇلىم حالىق ساقشىسى، قىلمىستىق ەلەمەنتتەردى تۇتقىنداۋ بارىسىندا قۇربان بولعان". قۇربان ۋاڭ پېڭشۇننىڭ اكەسى ۋاڭ جيۋژىڭ بىلاي دەدى: داڭقتى توڭكەرىستىك داستۇرگە يە وسى وتباسىمىزدا 2 ادام قۇربان بولدى، "ۋاڭ پېڭشۇن قۇربان بولعانىمەن، حالىق ساقشىسىنىڭ قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن ادا ەتتى، پارتيا مەن حالىقتىڭ ۇمىتىن اقتادى، ۇزىنىڭ بورىشىن وتەدى".

ۋاڭ پېڭشۇن 1977 ـ جىلى 3 ـ ايدا شانشيدىڭ حانچىڭىندا دۇنيەگە كەلگەن، 1999 ـ جىلى داشۇەنى بىتىرگەننەن كەيىن حانچىڭ قالاسى داچىنيان ورتا مەكتەبىندە وقىتۋشى بولعان، 2001 ـ جىلى 5 ـ ايدا حانچىڭ قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسىنە اۋىسىپ، بلگەرىندى ـ كەيىندى ساياسي قىزمەت بولىمىندە، شيااڭ ساقشى بولىمشەسىندە، قاماقحانادا، شىنچىڭ ساقشى بولىمشەسىندە قىزمەت ىستەگەن.

"ساقشىعا دەلو مالىمدەلسە، ۇسىزسىز، قابىلدايدى، دەلو قابىلدانعان بولسا، ۇسىزسىز، تەكسەرەدى، تەكسەرىلگەن بولسا، ۇسىزسىز، ناتيجە شعارادى". سول كەزدە شىنچىڭ ساقشى بولىمشەسىنىڭ باستىعى بولعان ۋ پۇشۇەنىڭ ۋاڭ پېڭشۇنعا بەرگەن باعاسى وسى ەدى. ۋاڭ پېڭشۇن ساقشى بولىمشەسىندە قىزمەت ىستەگەن 3 جىلدان بەرى، مولشەرمەن ۋار كۇنى 15 رەتتەن استام ساقشىلىق ىستەرگە اتتانىپ، ەڭ كوپ بولعان كۇندەرى 28 رەتكە دەيىن بارادى، ساقشى بولىمشەسىندەگى جاۋىنگەر سەربكتەرى ونى "ساقشىلىق ىستەردىڭ اتتانۋداعى ەرەن ادام" اتادى.

شىنچىڭ ساقشى بولىمشەسىندە قىزمەت ىستەگەن كەزىندە، ۋاڭ پېڭشۇن ۋار جىلعى دارەجەلەندىرۋ باعالاۋىندا ساقشى بولىمشەسى بويىنشا اعالاپ الدىعا شىعاتىن. 3 جىلدان بەرى، ول بلگەرىندى ـ كەيىندى ۋار ۇتۇرلى دەلولاردان 300 نەشە ساق تەكسەرىپ ۋبىر جاقتى ەتتى، 400 نەشە داۋ ـ شاردى جاراستىردى، زاڭعا قايشىلىق جاساعان ۇتۇرلى قىلمىس كۇماندىسىنان 100 نەشە ادامعا سوققى بەردى، ۋبىر جاقتى ەتتى. ول بىتىرگەن دەلولار مەن جاراستىرعان بۇقارالىق داۋ ـ شارلاردىڭ ەشقايسىندا اكىمشىلىك قايتا قاراۋ نەمەسە اكىمشىلىك ارىز ـ شاعىم دەلوسى تۇىلعان جوق، ەشقايسىنا ارىز ـ شاعىم تۇسپەدى.

2009 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى ساعات 12دەن 38 مىنۇت وتكەندە حانچىڭ قالاسىنىڭ تۇرعىنى لياڭ حايحۇڭ ساقشىعا 2 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى موتوتسيكلى جوعالىپ ساقشى بولىمشەسىنە دەلو مالىمدەگەلى كەلگەندە، باقىلاۋ كامەراسىنان بايقالعان 3 قىلمىس كۇماندىسىنىڭ قازىر شىنچىڭ راۋىنى يانگۇاڭ ەرەن بازارىنىڭ الدىندا جۇرگەنىن مالىمدەيدى. دەلو حابارىن العاننان كەيىن، ساقشى بولىمشەسىندە كەزەكشىلىك ىستەپ وتىرعان ۋاڭ پېڭشۇن مەن حالىق ساقشىسى جاڭ حۇڭ ـ ۋ جاي كىممەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ نومىرىندەگى اۋتوكولىكتى ايداپ ۋاقىعا تۇىلعان جەرگە بارادى، سوندای ـ اق 5 جارەدەمشى ساقشىنى ساقشى كولىگىن ايداپ بلەسۇگە ورنالاستىرادى. ناق مايدانعا جەتكەننەن كەيىن، ۋاڭ پېڭشۇن 5 جارەدەمشى ساقشىنى ماڭايعا جاسىرىنۇعا ورنالاستىرىپ، ۋزى جاڭ حۇڭ ـ ۋ جانە لياڭ حايحۇڭ ەكەۋىمەن بىرگە قىلمىس كۇمانداندىرۋعا باردى.

وسى كەزدە 3 قىلمىس كۇماندىسى سەزىپ قالىپ، تاكسي توسىپ قاشىپ كەتۋگە ىڭعايلانادى. ۋاڭ پېڭشۇن تەز قۇپ جەتىپ بوگەيدى، باتىس جاققا قاراي قاشقان ۋبىر قىلمىس كۇماندىسىن جارەدەمشى ساقشى مەن سوندىعى بۇقارا ونى جەرگە الىپ ۇرادى. قىلمىس كۇماندىسى جاڭ XX جاعايدى كورگەن سوڭ شعىس جاققا قاراي قاشۋعا قامدانادى ۋارى سەرىپپەلى پىشاق الىپ شىعىپ لياڭ حايحۇڭعا سۇعىپ الادى. ۋاڭ پېڭشۇن وزىمەن ساناسپاي قىلمىستىنى ۇستاۋعا ۇمتىلادى، ۋاڭ پېڭشۇن ۋبىر قولىمەن جاڭ XXتى ۇستاي بەرگەن ساتتە، جاڭ XX ارتىنا بۇرىلىپ سەرىپپەلى پىشاعىن ۋاڭ پېڭشۇننىڭ قارنىنا سۇعىپ الادى. جارالانعان ۋاڭ پېڭشۇن سوندا دا قايتپاس قايراتىمەن جاڭ XXتى قويا بەرمەي تاعى ۋبراز جەرگە دەيىن قۇپ بارادى. بارىپ تۇرعان قانىپەزەر جاڭ XX ۇستاپاي قاشىپ كەتۋ ۋشىن، سەرىپپەلى پىشاعىن تاعى دا سەرمەپ ارتىنداعى ۋاڭ پېڭشۇنعا كۇشىپەن سىلتەيدى.

ۋاڭ پېڭشۇننىڭ سول كوزىنە پىشاق ۋتىپ، قان سۇداي اعادى.

الدىڭعى جاقتا تاعى ۋبىر قىلمىس كۇماندىسىن قۇعىنداپ جۇرگەن جارەدەمشى ساقشى يان ۇىنلۇڭ ايعايلاعان داۋىستى ەستىپ، بۇرىلىپ قاراعاندا ۋجۇزىن قان جۇپ كەتكەن ۋاڭ پېڭشۇننىڭ ورنىندا تەڭسەلىپ تۇرعانىن كورىپ، دەرەۋ بارىپ ونى قولتىقتاپ سۇيەيدى، ۋاڭ پېڭشۇن "ماعان قارامە، دەرەۋ بۇزاقنى ۇستا" دەگەن ۋبىر اۋىز ۋسىزىن ايتادى دا جەرگە قۇلاپ تۇسەدى. ۋاڭ پېڭشۇندى يان ۇىنلۇڭ مەن توڭىرەكتەگى بۇقارا شىپاحانالار شۇعىل قۇتقارۋعا جەتكىزەدى، الايدا جاراقاتى اۋىر بولعاندىقتان، ول ەرلىكپەن قۇربان بولادى. قىلمىس كۇماندىسى جاڭ XXتى كوپ وتپەي حالىق ساقشىلارى قولعا تۇسىرەدى.

ۋاڭ پېڭشۇن جولداستىڭ ارتىندا قالعان دۇنيە ـ مۇلكتەرىن رەتتەگەندە ونىڭ كەڭسەسىندەگى ۇستەلدە 12 ۇيرەنۇ ەستەلگى مەن قىزمەت كۇندەلىگىنىڭ رەتتى قويىلعانىن كوردىك. شىنچىڭ ساقشى بولىمشەسىنىڭ سول كەزدەگى ساياسي تاربيەشىسى لي زۇڭجيە بىلاي دەدى: "ساقشى بولىمشەسى ۋاربىر حالىق ساقشىسىنان ۋار ايدا ساياسي، كاسىپتىك ۇيرەنۇ ەستەلگەننەن 10 بەتتەن كەم جازباۋدى تالاپ ەتەدى، پېڭشۇن جولداس ۇنەمى ەڭ كوپ جازاتىن، ەڭ الدىمەن تاپسىراتىن".

ۋاڭ پېڭشۇن ەڭ سوڭعى ۋبىر قىزمەت قورىتىندىسىندا بىلاي دەپ جازىپتى: "مەن قىزمەت ورنىمدا مۇقيات ۇيرەنىپ، زاڭ اتقارۋدىڭ، دەلو شەشۋدىڭ ۋبىر قىدىرۋ تەتگىن ىگەردىم، الايدا ەڭ تەڭعىلىقتى بولماعان تۇستار بار، ۇزدىكسىز قۇلشىنۋىم كەرەك... "

"سەن ۋزىڭنىڭ ىستىق قانىڭمەن ادال ساقشىلىق رۇحىڭدى سومدادىڭ، سەن ۋز ومىرىڭمەن بۇقارانىڭ ۋمىرى مەن مال ـ مۇلكىنىڭ حاۋىپسىزدىگىن قورعادىڭ، سەنىڭ ىستىق قانىڭ بوسقا اقپايدى، سەنىڭ ۋمىرىڭ بوسقا وتكەن جوق، جاۋىنگەر سەربكتەرىڭ اناۋرلىم قايسارلىقپەن شايقاسا بەرەدى". ۋاڭ پېڭشۇن قۇربان بولعاننان كەيىن، قىزمەتتەستەرى تۇس ـ تۇستان ولەڭ ارناپ ەسكە الدى. قازىر ۋاڭ پېڭشۇننىڭ رۇحى جەرگىلىكتى قالىڭ كادر ـ ساقشىلاردى حالىق ۇشىن قىزمەت ىستەۋگە ۋباز ـ بايعامەسندای شابىتتاندىرۋدا.

حۋا ي ـ ۋي: ناۋقاستار ۋمىرىن امانىتتاۋعا تاتيتىن جان

حۋا ي ـ ۋيدىڭ سۋرەتى.
□ شىنحۋا اگەنتىگى تاراتقان

شىنحۋا اگەنتىگىنىڭ بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى (چىن حۇۋي) "جانمدى سىزگە امانىتتاسام، الاڭسىز بولامىن!" بۇرىنعى بەيجىڭ اسكەري رايونى باس شىپاحانالىسى سىرتقى اۋرۋلار 1 ـ ۋبولىمىنىڭ مەڭگەرۋشىسى حۋا ي ـ ۋي دۇنيەدەن وتەردەن بۇرىن، ناۋقاستاردان ۇنەمى وسى ۋسىزدى ەستۇشى ەدى. بۇل كۇندەرى وسى "حالقىنىڭ جاقسى اسكەري شىپاگەرىنىڭ" ۋزباسارلارى قازىر جاڭا تىيتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنە قارسى اتتانۋ شايقاسىندا ەرلىكپەن شايقاس جاساۋدا.

حۋا ي ـ ۋي، تيانجيندىق، 1953 ـ جىلى قوسىنا كىرگەن، شيزاڭعا كومەكتەسۋ ەمدەۋ اترەتىنە قاتىناسقان جانە حايچىڭداعى، تاڭشاندىعى جەر سىلكىنىسىنە قارسى اتتانىپ، اپاتتان قۇتقارۋ سياقتى ماڭىزدى مىندەتتەرگە ات سالىسقان، كەزىندە جۇڭحۋا شىپاگەرلىك قوعامى سىرتقى اۋرۋلار عىلمي قوعامىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، تۇتاس ارميا مەدىتسينا عىلىم ـ تەحنيكا كوميتەتى جاي سىرتقى اۋرۋلار كاسىپتىك گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى بولعان، بۇرىنعى بەيجىڭ اسكەري رايونى جاعىنان "ءمورال ـ دى دا قابىلەتتى ۇلەس قوسقان مامان" دەپ باعالانعان.

حۋا ي ـ ۋي شىپاگەر وتباسىندا دۇنيەگە كەلگەن، بەيجىڭ شىعى مەدىتسينا شۇمەيۋاننان وقۋ بىتىرگەن. 56 جىلدان بەرى، ول ۇزبەي جاي سىرتقى اۋرۋلار بولىمىندە كلينيكالىق قىزمەت ىستەگەن، اسقازان ـ ىشەك، باۋىر ـ ءوت، قالقانشا بەز، ءسۇت بەزدەرى، بوبەكتەر جاي سىرتقى اۋرۋلارى جانە قاقپا ۋەناسىنىڭ جوعارى قىسىم سىرقاتىن ەمدەۋ جاعىندا تەرەڭ بىلىمگە يە بولاتىن، اسكەري ءبولىمنىڭ ءىشى ـ سىرتىندا جاي سىرتقى اۋرۋلار سالاسى بويىنشا وتە جوعارى اتاق ـ داڭققا يە بولعان.

حۋا ي ـ ۋي تەحنيكاعا جەتىك تە شەبەر بولىپ، شىپاگەرلىك ونەرى ەرەن. ساناققا نەگىزدەلگەندە، ول نەشە ون جىلدا 10 مىڭنان استام وپەراتسيا جاساپ، بىردە ـ ءبىر شىرعالاڭ تۇىندىرمادى جانە اعاتتىق جىبەرمەدى. ونىڭ وپەراتسيا جاساۋ ەستەلگىن وقىساڭ، باسىم كوپ وپەراتسيانىڭ ناۋقاستاردىڭ اتىن اتاپ جاساتقان وپەراتسياسى ەكەنىن بايقايسىڭ. سىرتقى اۋرۋلار سالاسىندا حۋا ي ـ ۋي وپەراتسيانى جەتتىك تەكەمەل جاسايتىنىمەن تانىمالى بولعان، مەيلى قانشالىق كۇردەلى، قيىن وپەراتسيا بولسىن، ول بايسالدىلىقپەن ىستەيتىن، ءتارتىپىن انىق ايراتىن، علمي ءبىر جاقتى ەتەتىن.

حۋا ي ـ ۋي شىپاگەرلىك جولىندا پاك تەتازا بولدى، ەكى قولى كىرشىكسىز ۇتتى. ول ارميا ءىشى ـ سىرتىنداعى ايگىلى "وتا جاساۋشى" بولاتىن، ومىرىندە بىردە ـ ءبىر رەت قىزىل تۇيىنشەك الپ كورمەگەن ەدى. ول: "شىپاگەرلىك جولىندا پاك تە تازا بولۋ شىپاگەردىڭ قاسيەتى، بايلىققا قۇمارتپە، مۇددە قۋىپ، قىزىل تۇيىنشەك العاندار شىپاگەر بولۋعا لايىق ەمەس"، ـ دەۋشى ەدى.

حۋا ي ـ ۋي ناۋقاستاردىڭ مۇددەسىن بىيىك قويادى. ول ەجەلدەن ۇلكەن رەتسەپ اشىپايتىن، قىمبات باعالى ءدارى جازبايتىن، ونشا قاجەتى جوق قىمبات تەكسەرۋلەردى جاساتقىزبايتىن، ناۋقاستاردىڭ ءبىر فىن اقشانى دا ۇنەمدەپ قالۋىنا مۇمكىندىك جاساپ، ناۋقاستاردىڭ ەكونوميكالىق اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتۋگە بارىنشا قۇلشىنادى. ءار رەتكى ۇلكەن وپەراتسيادا تەگەتىن كەزدە باعاسى قىمبات تىگۋ جابدىقتارىنان مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا پايدالانىپ، ءاربىر ىنەمەن ءاربىر ءجىپتى مۇقيات تىگۋگە تاباندى بولاتىن.

حۋا ي ـ ۋيدىڭ نازارىندا ناۋقاستار ناۋقاسى اۋىر ـ جەڭىل عانا بولىپ بولىنەتىن، مارتەبەسىنىڭ جوعارى ـ تومەندىگىمەن ساناسپايتىن. مەيلى شارۋا، الدە جوعارى دارەجەلى كادر بولسىن، مەيلى جاۋىنگەر، الدە گەنەرال بولسىن، حۋا ي ـ ۋي بارلىعىنا بىردەي ماملە جاساپ، بار پەيىلىمەن ەمدەيتىن. كوپتەگەن ناۋقاس سىرت جەرلەردەن اتاعىنا جىعىلىپ كەلىپ، ۇنەمى جۇمىستان قايتاتىن شاقتا نەمەسە مەرەكە ـ دەمالىس كۇندەرىندە ونىڭ ۇيىنە بارىپ ەمدەلەتىن، ول ۇيىنەن 9 شارشى مەترلىك ۋبىر كىشكەنتاي بولمەنى داينداپ، وتباسىلىق مىندەتتى ەمحانا قىلعان، بولمەنىڭ تورىنە قويىلعان بەتيۇننىڭ ۋيىلىپ تۇرىپ 8 ـ ارمياڭنىڭ جارالانعان جاۋىنگەرىنە وپەراتسيا جاساپ جاتقاندىعى سۋرەتى ەرەكشە كوز تارتاتىن.

حۋا ي ـ ۋي پەنسياعا شىققاننان كەيىن دە، بايىعىنشا كلينيكانىڭ ءبىرىنشى شەبىندە شايقاس جاساپ، ءار جىلى ۋز قولىمەن 100دەن استام وپەراتسيا جاسادى. 73 جاسقا كەلگەندە، ول اسقازان راگى اۋرۋىنىڭ ازابىنا شىدامى، ءبىر ناۋقاسقا قالقانشا بەز وسپەسى وپەراتسياسىن جاساپ، قاتتى شارشاپ وپەراتسيا ۇستەلىنىڭ الدىنا جىعىلىپ تۇسەدى. ول بىلاي دەپ وسيەت قالدىردى: "ولگەننەن كەيىن مۇردەمدى بورشالاڭدار، مەدىتسينا عىلىمى ۋشىن زەرتتەۋ قۇننا يە ۇلگىلەردى الىپ قالۋلارىڭا بولادى، استە مۇردەمەن قوشتاسۋ سالتىن وتكىزبەڭدەر، سۇيەك كۇلىمدى ساقتاماڭدار".

2006 ـ جىلى 8 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى حۋا ي ـ ۋي اۋرۋدان قايتىس بولدى. قوعامدىق ءار سالا جانە سانسىز ناۋقاستار جابال ءتۇرلى جولدارمەن، ۇقساماعان فورمالارمەن وعان دەگەن قۇرمەتتەرىن جانە نقالىستى سەزىمدەرىن بەينەلەدى.

حۋا ي ـ ۋي 2 رەت 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك سىڭىرگەن، 30دان استام رەت جوعارى دارەجەلى ورىندار جاعىنان "تاڭداۋلى كومپارتيا مۇشەسى"، "لەي فىڭنان ۇيرەنۇ ۇلگىسى"، "ساپالى قىزمەت وتەۋ ۇلگىسى" جانە "شىپاگەرلىك ءمورال، شىپاگەرلىك ستيلدەگى وزات جەكە" بولىپ باعالانادى، تۇڭعىش كەزەكتى "مەملەكەتتىك ءمورال ۇلگىسى" بولىپ سايلانىپ، "بەتيۇن مەدالىن" العان.

تان نيان: حالىق ۋشىن باسىن ءباي تىككەن جاقسى جاۋىنگەر

شىنحۋا اگەنتىگىنىڭ گۋاڭجوۋدان بەرگەن حابارى. (تىلشىلەر لي شيۇڭيك، ماۋ شين). قۇتقارىڭدار دەگەن داۋىستى ەستىپ، وزەن بويىنا جۇگىرىپ بارعاننىدا، بىرنەشە ءوسپىرىمنىڭ وزەندە جانتالاسىپ جاتقانىن كورەدى، ول كىممەن شەشۋگە دە ۇلگىرمەي 3 مەتردەن استام تەرەڭدىكتەگى وزەنگە سەكىرىپ تۇسەدى. وسپىرىمدەر قۇتقارىلىپ قالدى، ءبىراق ول بىزگە ماڭگىلىككە قوش ايتتى. مىنە بۇل حالىق ۋشىن باسىن ءباي تىككەن جاقسى جاۋىنگەر تان نيان.

تان نيان 1985 ـ جىلى تۇعان، گۋاڭشيدىڭ پۇيەي اۋدانىنان. 2002 ـ جىلى 12 ـ ايدا تان نيان اۋىلىنان شاقىرۋ بويىنشا ارمياعا قاتىناسىپ، بۇرىنعى گۋاڭدۇڭ ولكەسى شەكارا قورعانىس باس اترەتى شۇندى شەكارا قورعانىس تەكسەرۋ پۇنكتى باقىلاۋ ـ قورعاۋ ورتا اترەتىنىڭ جاۋىنگەرى بولادى. قوسىنعا قاتىناسقاننان كەيىن، تان نيان بلگەرىندى ـ كەيىندى 3 رەت ماراپاتتالىپ، ءبىر رەت تاڭداۋلى جاۋىنگەر بولىپ باعالانادى ءارى 2005 ـ جىلى 10 ـ ايدا جۇگگو كوممۋنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولادى.

2007 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن گۋاڭشي پۇيەي اۋدانى شياۋجياڭ قالاشىعى حىجۇن قىستاعىنداعى شياۋجياڭ وزەنىنەن قۇتقارىڭدار دەگەن داۋىس ەستىلەدى. تۇىسشىلاۋ دەمالىسىندا جۇرگەن تان نيان قۇتقارىڭدار دەگەن داۋىستى ەستىپ، وزەن بويىنا جۇگىرىپ بارىپ، كىممەن شەشۋگە دە ۇلگىرمەي وزەنگە سەكىرەدى. ول وسپىرىمدەردىڭ بىرەۋىن ۇستاي الىپ، ونى كۇشتەپ تايازعا شىعارادى. وسىدان كەيىن، باسقا 2 ۋىسپىرىم وتىرعان بامبۇك سالدىڭ تەرەڭ سۋداعى يىرىمگە قاراي تەز اعىپ بارا جاتقانىن كورەدى، شۇعىل جاعايدا، ول دەرەۋ ۋجۇزىپ بارىپ بامبۇك سالدى كۇشتەپ جاعاعا قاراي يتەرەدى، دەل ـ سالا سۋدا ارپىتالاسىپ اعىپ بارا جاتقان ەڭ سوڭعى ۋىسپىرىم ىرىمدى سوڭعى كۇش ـ قۋاتىن سارقىپ يەعەمەن يتەرىپ بامبۇك سالعا شعارادى. وسىلايشا 4 ۋىسپىرىم قۇتقارىلادى دا، تان نيان سۇعا باتىپ، نەبارى 22 جىلدىق ۋمىرىن قيادى.

تان نياننىڭ قاھارماندىق ىزگى ىسى تارالعاننان كەيىن قوعامدا كۇشتى اڭىس قوزعادى. بۇرىنعى قوعام حاۋىپسىزدىگى مينيسترلىگى شەكارا قورعانىس مەكەمەسى وعان 1 ـ دارەجەلى ەڭبەك جازدى ءارى ونى قۇربان دەپ بەكىتتى، گۋاڭدۇڭ ولكەلىك پارتكوم مەن ولكەلىك ۇكىمەت وعان "حالىق ۋشىن باسىن ءباي تىككەن جاقسى جاۋىنگەر" داڭقى اتاعىن تولىقتاپ بەردى.

تان نيان تىرىسىندە مىندەت اتقارىپ، شايقاس جاساعان قىزمەت ورنىنا "تان نيان قىزمەت ورنى" دەگەن ات بەرىلىپ، ول تۇرعان بانگە "تان نيان بانى" دەگەن ات بەرىلدى. 2019 ـ جىلى 1 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى قوعام حاۋىپسىزدىگى شەكارا قورعانىس اسكەري بولىمنە رەفورما جاسالىپ، قاراسىتىلعى اۋىستىرىلدى دا، شۇندى شەكارادان كىرىپ ـ شىعۋ شەكارالىق قورعانىس تەكسەرۋ پۇنكتى رەسمي ماڭدايشالىق اسىپ قۇرىلىپ، بۇرىنعى "تان نيان بانىندەگى" 34 جاۋىنگەردەن 26 جاۋىنگەر حالىق ساقشىسى بولىپ قابىلدانىپ، 8 جاۋىنگەر ۋسورىن شتاتىنداعى جۇمىسشى ـ قىزمەتكەر بولىپ وزگەرتىپ قابىلداندى، ولار توپتىق تۇورده پۇنكت پارتكومنان "تان نيان بانى"، "تان نيان قىزمەت ورنى" دەگەن اتاۋلاردى ساقتاپ قالىپ، كوشى ـ قوندى باسقارۋ ساقشىسىنىڭ جاڭا وبرازىندا ۇزدىكسىز قىزمەت وتەۋدى سۇراندى.

شۇندى شەكارادان كىرىپ ـ شىعۋ شەكارالىق قورعانىس تەكسەرۋ پۇنكتى ءار جىلدىڭ چىڭمىڭىندە، تان نيان قۇربان بولعان 6 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى، قۇربانداردى ەسكە الۋ كۇنى، مەملەكەتتىك ازا ءبىلدىرۋ كۇنى سياقتى كەزدەردە، مەملەكەت تۇى استىندا لەكسيا سويلەۋ، ينتەرنەتتە ازا ءبىلدىرۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى تان نيان قۇربان ەسكە الۋ قيمىلدارىن وتكىزدى.

حۋجۇڭ ـ ي: ادالدىعى مەن تۇراشىلدىعىن ومىرىمەن ورنەكتەدى

شىنحۋا اگەنتىگىنىڭ حاڭجوۋدان بەرگەن حابارى (ءتىلشى تاڭ تاۋ). قىسقا عانا 17 مەتر جول قاھارمانىنىڭ ەرلىگىنە كۋا بولدى. ججياڭ شاڭيۇي گايبەي شەكارا قورعانىسى ساقشى بولىمشەسىنىڭ 2 ـ دارەجەلى شگۋانى جان جۇڭ ـ ي بۇزاقىنى قۇعىنداۋ بارىسىندا بۇزاقى ونىڭ قۇرساق بولىمنە پىشاق سۇعىپ الادى، ول قاتتى اۋىرعانعا شىدامى، بۇزاقىنى وكشەلەي قۇادى، قىستاقتىڭ 17 مەتر جولى قانعا بويالادى، قان كوپ اعىپ كەتكەندىكتەن، نەبارى 25 جاسىندا قىمباتتى ۋمىرىن ارنايدى.

2007 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى كەشكى ساعات 7دەن 40 مىنۇت وتكەندە، شاڭيۇي گايبەي شەكارا قورعانىسى ساقشى بولىمشەسى بۇقارانىڭ قاراستى وڭىردەگى لياۋتي قىستاعى 2 ـ گرۋپپاسىنىڭ ءبىر جالعا بەرىلگەن ۇيىندە كۇماندى ادام بار دەگەن مالىمدەۋدىڭ قابىلدايدى. جان جۇڭ ـ ي اترەت باستاعان پايجاڭ جاڭ گوسايمەن جانە شوفەر فاڭ ميڭفيمەن بىرگە دەرەۋ ساقشىلىق مىندەتكە شعادى.

اۋتوكولىك دەلودا مالىمدەلگەن ناق مايدانعا جەتكەننەن كەيىن، ولار جالعا بەرىلگەن ۇيگە داعدىلى تەكسەرۋ جۇرگىزەدى. جان جۇڭ ـ ي جالعا بەرىلگەن 2 ـ بولمەنى تەكسەرگەن كەزدە، ەندى ءبىر بولمەنىڭ ىشىنەن كەنەتتەن ءبىر جاس ەر ادام اتىلىپ شعىپ قاشادى، جان جۇڭ ـ ي جالما ـ جان قۇا جونەلەدى.

جان جۇڭ ـ ي قۇا ءجۇرىپ: "توقتا! ءبىز شەكارا قورعانىسى ساقشىسىمىز!" دەپ ايعايلايدى، سوڭنان قۇىپ كەلگەن جان جۇڭ ـ يدى كورگەن الگى ەر ادام كەنەت بۇرىلىپ، بەلىنەن ۇشكىر پىشاعىن سۋىرىپ الىپ شعىپ، جان جۇڭ ـ يدىڭ قۇرساعىنا سۇعىپ الادى... جان جۇڭ ـ يدان ءاپ ـ ساتتە قان اتقاتايدى، الايدا ول اۋىرعانىنا شىداپ، الگى ەر ادامدى قۇشاقتاپ الىپ جىبەرمەيدى، ەكەۋى جۇلىسقان بويى جانىندىعى ءجۇزىم باعىنا بارادى. قانىپەزەر بۇزاقىنى ۇستاۋ ۋشىن، اۋىر جارالانعان جان جۇڭ ـ ي قان سورعالاپ تۇرعان دەنەسىن سۇيرەپ 17 مەتر جەرگە دەيىن قۇادى، سوڭىندا جىعىلىپ تۇسەدى.

جاڭ گوساي مەن فاڭ ميڭفي داۋىستى ەستي سالا جەتىپ بارعانىندا، قانى توقتاماي اعىپ، ەس ـ ءتۇسسىز جاتقان جان جۇڭ ـ يدى كورىپ دەرەۋ اۋتوكولىكپەن سالىپ، شاڭيۇي حالىق شىپاحانالىسىنا شۇعىل قۇتقارۋعا جەدەل جەتكىزەدى.

الايدا، ولار بۇكىل دەنەسى قانعا بويالعان جان جۇڭ ـ يدى شىپاحانالىققا جەتكىزگەن شاقتا، ونىڭ جۇرەك قاعىسى مەن تىنىسى الدەقاشان توقتاعان ەدى. شىپاحانا كۇش سالا قۇتقارسا دا ۋنەمى بولماي، جان جۇڭ ـ ي قىزمەت ۇستىندە ەرلىكپەن قۇربان بولادى.

جان جۇڭ ـ ي ججياڭ ولكەسىنىڭ جىنحۋاسىنداعى ءبىر قاراپايىم شارۋا وتباسىندا دۇنيەگە كەلگەن، وتباسىنداعى جالعىز ۇل. ورتا مەكتەپتى بىتىرگەننەن كەيىن، ول جالدانبا جۇمىس ىستەيدى، ساۋدا ىستەيدى، كەيىن ارمياعا قاتىناسۋعا تىزىمدەلۋدى تاڭدايدى.

گايبەي شەكارا قورعانىسى ساقشى بولىمشەسىندە جان جۇڭ ـ ي نەگىزىنەن تەگىزدەگى كەمە ـ قايىقتى باسقارۋعا جاۋاپتى بولعان، جىل بويى بالقىشلارعا، تەڭىزدەگى تاسمالشى وتباسىلارىنا جانە ۋاقىتشا قونىستانعان ادامدارعا كۇالىك بىتىرەتىن. "ءار جولى جاۋىپتەن اراشالاپ، اپاتتان قۇتقارۋ بارىسىندا ول قاشاندا ەڭ الدىدا اتويلاپ جۇرەتىن"، ـ دەدى ساياسي تاربيەشىسى ۋ چۇنرۇڭ ەسكە الا.

جان جۇڭ ـ يدىڭ قىزمەت ۇستىندە قۇربان بولعاندىعىن ەستىگەننەن كەيىن كوپتەگەن بالقشى حالىق، قىستاق تۇرعىنى قاتتى قايعىردى. گايبەي قالاشىعى چۇەزۇيۇي قىستاعىنىڭ بالقشىسى جىگ حۋانياۋ جان جۇڭ ـ يدى اۋىزعا السا بولدى، قاشاندا كوزىنە جاس الادى. ول سول جىلى "ساڭمەي" تايفىڭ داۋىلى تۇرىپ، بالقشى كەمەلەر كەمەجايعا قايتارىندا داۋىل قاتتى سوققاندىقتان، بالقشى كەمەسى تەڭىز جولىنان اۋىپ، قايراڭداپ قالعان شاقتا، جان جۇڭ ـ ي مەن جاۋىنگەر سەربكتەرىنىڭ دەرەۋ جەتىپ كەلىپ ونى قۇتقارىپ شىققاندىعىن استە ۇمىتقان ەمەس.

جان جۇڭ ـ ي قۇربان بولعاننان كەيىن، قوعام حاۋىپسىزدىگى مينيسترلىگى شەكارا قورعانىسى مەكەمەسى ونى توڭكەرىستىك قۇربان دەپ بەكىتتى ءارى وعان 1 ـ دارەجەلى ەڭبەك جازدى.

مەكەن ـ جايىمىز: ۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ جولى 1 ـ ءنومىرلى اۋلا، پوچتا ءنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان